

Magvet? Kiadó könyvklubja: Pixel

2011 szeptember 13. Flag

Szöveg méret

90

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

Tóth Krisztina legújabb könyve modern (vagy posztmodern) játék az irodalommal. A szerző elmesél ugyan egy történetet (vagyis sok kis történetet, amelyeket összerakhatunk és láthatunk egy nagy egésznek is), {...}

{...}, de a Pixel számomra mégis inkább arról szól, hogy milyen jogokkal rendelkezik az elbeszélő, amikor történetet

mesél és az olvasó, amikor történetet olvas, s hogy az író hogyan alakíthatja kénye-kedve szerint a szereplői életét.

A Pixel a saját meghatározása szerint „szövegtest”. A kötet rövid fejezetekre tagolódik, s mindegyik fejezet középpontjában egy emberi testrész és a hozzá kapcsolódó tárgyak, érzések, emlékek állnak. A nyak történetében például fontos szerepet kap egy kendő, amelyet a főszereplő sok évvel a történet jelene előtt a nyakába kötött, hogy leplezze az előző éjszakai hirtelenségének a nyomait; az orr történetében pedig egyebek mellett egy bevert orról olvashatunk.

S a testrészekhez hasonlóan a történetek is egymáshoz kapcsolódnak és együtt alkotnak egészet: az egyik történetben szereplő, a szeretőjével találkozó férfi a másik történetben a boldogtalan férj szerepében tűnik fel; a harmincas, magányos, már majdnem besavanyodott budapesti lánnyal randevúzós indiai férfit később egy párizsi lakásban látjuk viszont, amint éppen a partnerével szakít arra hivatkozva, hogy a családi elvárások miatt mindenképpen feleséget kell találnia, s nem lehet komoly viszonya egy másik férfival; és így tovább.

A szereplők tehát érintkeznek egymással, de csak az életük egy-egy apró részét töltik együtt, és fogalmuk sincs arról, hogy mit csinál és kivel kerül kapcsolatba a másik, amikor nincsenek együtt. Az elbeszélő (és az olvasó) viszont kivételes helyzetben van. Az elbeszélő istennek érezheti magát, mivel egyrészt úgy alakítja a szereplői

életét, ahogy neki tetszik, másrészt pedig az olvasó felett is hatalma van, hiszen annyi információt közöl a szereplőiről, amennyit kedve tartja.

Az elbeszélő mint isten természetesen nem új keletű elképzelés, hiszen a „hagyományos” regények vagy történetfűzések mindentudó narrátora is éppen ilyen szerepben jelenik meg. Ami újabb keletű, az az, hogy az elbeszélő ironikusan tetszelegjen is ebben a szerepben, és éreztesse a hatalmát, hogy ő dönti el, az olvasó mit tud meg. Ám annak ellenére, hogy az olvasónak nincs könnyű dolga és ki van szolgáltatva az elbeszélő szeszélyeinek, még így is jobb helyzetben van, mint a történetek szereplői, mivel ő észreveheti és értelmezheti a szereplők között meglévő kapcsolatokat, s erre a szereplőknek maguknak szinte semmi esélyük sincs.

Tóth Krisztina könyvét olvasni olyan érzés, mintha az író leemelne egy soklakásos társasház tetejét, megengedné, hogy belenézzünk a lakók életébe és az értelmezés kényszerétől és a kerek, logikus történetek iránti vágytól vezérelve összerakjuk az életük darabkáit.

A Pixelt olvasni tehát kukkolás – persze mondhatnánk, hogy mindenféle olvasás kukkolás. Ám ebben a kukkolásban nincs semmi szégyellnivaló: Tóth Krisztina ugyanis remekül eltalálta a megmutatott, az éppen csak felvillantott és az elhallgatott információmorzsák és élettöredékek arányát: biztos, hogy nem minden összefüggés vehető észre elsőre, tehát az olvasó nincs túlságosan kiszolgáltatva, hanem meg kell dolgoznia az eredményért (vagyis a történet összerakásáért). Ugyanakkor a szerző megkímél attól a frusztrációtól, amely a túlságosan rejtett vagy a kizárólag kétértelmezően leírt összefüggések miatt az olvasóban keletkezhetne.

S így összességében a Pixel igen jó olvasmány: könnyen és gyorsan olvasható, de nem felszínes; modern (sőt posztmodern), de a szerzője nem megy olyan messzire a kísérletezésben és a játékban, hogy magától is elidegenítse az olvasóját. S az már csak az olvasón múlik, hogy a kis kockákból összerakott könyv melyik részét emeli ki és tartja fontosabbnak: magát a fikciót vagy az önreflexív metafikciót.

entropic - e-könyv

A könyv megrendelhető a következő címen:

<http://kiadok.lira.hu/kiado/magveto/index.php?action=konyv&id=139401506>

Tóth Krisztina: Pixel

Ajánló